

VIOLENCIA: TOLERÀNCIA ZERO

Si es realitzen diferents activitats es recomana emplenar una fitxa per a cadascuna d'elles.

Fitxa del projecte

Any de la formació*	2012
Trimestre en què s'ha fet l'activitat* <i>(Trieu-ne un)</i>	
Comunitat autònoma* <i>(Trieu una comunitat)</i>	Catalunya
Centre educatiu <i>(Nom del centre)</i>	INS Barres i Ones
Títol del projecte* <i>(Títol de l'activitat que es proposa fer)</i>	Assetjament escolar/bullying
Autors / es* <i>(Poseu el nom de cada autor en una línia)</i>	Vicky Alsina Neus González
Etapa educativa* <i>(Trieu una o més etapes i esborreu la resta)</i>	Educació Secundària Obligatoria (ESO)
Curs* <i>(Trieu un o diversos cursos pertanyents a l'etapa triada)</i>	1r ESO
Temàtica* <i>(Trieu-ne una o més i esborreu la resta)</i>	Assetjament escolar
Resum breu* <i>(Extensió aproximada de 7 línies o 70 paraules)</i>	Treball sobre l'assetjament escolar a través de l'anàlisi i reflexió sobre la pel·lícula «Cobardes» i la representació de diferents casos d'assetjament mitjançant el role-playing. Les activitats que componen el projecte es faran en petit i gran grup, i també individualment.
Tipus d'activitat <i>(Trieu un tipus d'activitat i esborreu la resta)</i>	Pel·lícules o vídeos
Presentacions dels tallers <i>(Indiqueu si cal utilitzar alguna presentació dels tallers del Programa per fer l'activitat)</i>	Cap
Altres materials <i>(En el cas que s'hagi utilitzat algun arxiu que no es pugui incloure dins de l'apartat d'annexos d'aquest document, indiqueu el nom exacte de l'arxiu que envieu juntament amb aquest arxiu)</i>	
Durada aproximada* <i>(Trieu el nombre de</i>	4

VIOLENCIA: TOLERÀNCIA ZERO

<i>sessions de 60 minuts necessàries per realitzar l'activitat a l'aula. Elimineu la resta)</i>	
Idioma* (Trieu l'idioma)	Català

VIOLENCIA: TOLERÀNCIA ZERO

Projecte

En aquesta part del document es desenvolupa la proposta de treball de l'activitat.

Descripció breu del centre
Presentació* (Introducció i justificació del perquè s'ha plantejat fer l'activitat.)
La tutoria d'assetjament escolar la implementem perquè considerem que el maltractament entre l'alumnat afecta negativament el desenvolupament acadèmic i la socialització de la joventut. Aquesta activitat està dissenyada per crear un clima de treball grupal on tots i cadascun dels i de les alumnes siguin plenament conscients de que certes conductes no gaudeixen de cap permissivitat i promouen l'exclusió social.
Descripció breu del grup amb el qual es treballarà *
L'activitat s'implementarà amb l'alumnat del grup de 1r d'ESO A. Cal dir que les tutores de 1r A han estat molt motivades quan els hem explicat que volíem fer una dinàmica de grup sobre assetjament escolar. A l'hora de fer tutories el grup-classe està partit en dos grups i hi ha dues tutores per curs. D'aquesta manera les dinàmiques són molt més profitoses (12 alumnes per tutoria). En aquest cas farem les sessions amb el grup complet ja que així tots els/les alumnes en podran gaudir. També assistiran dues alumnes de 1r NEE que normalment fan les sessions de tutoria en grup reduït però hem considerat positiu que també hi puguin ser. Les tutores de 1r A ja tenien pensat fer una tutoria sobre el tema. Consideren necessari treballar-lo des d'una perspectiva preventiva i volien fer una dinàmica amb material audiovisual. Totes hem aportat la nostra idea. La Neus i jo ens decantem per una metodologia més activa de cara a l'alumnat i proposem utilitzar la tècnica del <i>role-playing</i> per tal d'aconseguir els objectius marcats. Finalment hem estructurat la temàtica en tres sessions perquè hem considerat que el material i la metodologia aportades eren interessants i, per tant, l'havíem d'aprofitar.
Objectius* (Finalitat de l'activitat. Poden definir-se objectius generals i / o específics.)
Objectius generals <ul style="list-style-type: none">• Treballar les habilitats socials necessàries per tal de millorar les relacions interpersonals: empatia, educació en valors, conductes verbals i no verbals, identificar relacions positives i qüestionar-se alguns models negatius d'actuació.• Motivar l'alumnat perquè ells mateixos proposin eines per millorar la convivència a l'escola, com per exemple una bústia de suggeriments.• Treballar en la prevenció de tot tipus de violència.• Definir clarament les conductes que són contràries a la convivència.• Subratllar les conseqüències de fer mal als i a les altres.• Reforçar el servei de mediació que fem servir a l'institut com a eina molt positiva per a la resolució de conflictes.
Objectius específics <ul style="list-style-type: none">• Reconèixer situacions d'assetjament escolar.• Identificar participants del <i>bullying</i>: víctima, agressor/a, observadors/es.• Analitzar les conseqüències de l'assetjament escolar: tan per l'agressor/a com per la víctima.• Realitzar fotografies que reflecteixin els sentiments de les persones implicades en un assetjament escolar, fotografies que després emprarem per realitzar una campanya contra la violència entre iguals en PowerPoint. Aquest es quedarà al centre educatiu per poder utilitzar-lo en properes tutories.

VIOLÈNCIA: TOLERÀNCIA ZERO

- Definir les conductes contràries a una bona convivència.

Previsió de conflictes previs i resultats esperats

(Explicació dels resultats esperats i dels problemes o conflictes que es preveu que es podrien produir durant el desenvolupament de l'activitat.)

Els possibles conflictes que podem preveure són:

- temàtica difícil de gestionar a nivell emocional.
- manca de motivació per part d'algun alumne de caire disruptiu.
- poca implicació per part de l'alumnat xinès degut al seu caràcter hermètic. (Hi ha dues xineses al grup).

Metodologia / pautes de treball*

(Explicació de la metodologia que s'utilitzarà per treballar l'activitat. Si hi ha materials relacionats com ara qüestionaris, textos, etc. es referenciaran aquí i s'inclouran al final del document com a annexos.)

Amb aquesta dinàmica de grup volem aconseguir que el nostre alumnat detecti i sigui molt conscient de les situacions d'abús que es produeixen entre iguals i que molt sovint es donen a l'institut.

L'assetjament escolar moltes vegades comença fent broma però és una situació que es pot repetir sovint. Es tracta d'una persecució física i/o psicològica que realitza un/a alumne/a (o diversos/es) contra un/a altre/a al que tria com a víctima de repetits atacs.

Aquestes situacions de *bullying* generen unes conseqüències:

- **Agressor/a:** són conductes que si no es tracten poden convertir-se en cròniques, per tal d'aconseguir els seus objectius.

És necessari treballar l'educació emocional i les habilitats socials des de primària per saber encarar de manera positiva totes les relacions i situacions que es trobin al llarg de la seva vida.

- **Víctima:** els constants atacs que es repeteixen contra la víctima provoquen que l'autoestima de la persona agredida vagi minvant i sovint genera dificultats per integrar-se al centre, fòbia escolar i un baix rendiment en els aprenentatges.
- **Espectadors/es:** són persones molt importants en l'assetjament escolar. L'agressor/a continuarà amb els atacs a la víctima només si els/les espectadors/es ho toleren. El nostre alumnat ha d'aprendre a reaccionar davant les situacions d'injustícia i ha de ser conscient de que callant està tolerant el *bullying*.

Sessió 1

En aquesta sessió veurem la pel·lícula «Cobardes», una pel·lícula de José Corbacho i Juan Cruz que reflecteix molt bé la temàtica. Té una durada de 90 minuts pel que només tindrem temps de veure'n la primera part.

Farem una petita introducció del *bullying* i, després, els/les alumnes llegiran «Els nostres drets...» i «Les nostres responsabilitats...» de Jordi Collell i Carme Escudé, amb l'objectiu que prenguin consciència del tracte que hem de rebre les persones i les responsabilitats que tenim com a membres integrants del centre educatiu. Volem que s'adonin del tracte i maltractament (físic i psicològic) al que és sotmès en Gaby, el protagonista de la pel·lícula.

Tot seguit mirarem la pel·lícula.

Sessió 2

Acabarem de veure la pel·lícula «Cobardes». Hem parlat amb el professor de la classe següent per disposar de més temps per aplicar la segona sessió perquè, després, analitzarem l'actitud que manifesten en Guille i la seva colla (agressors) i els tipus de maltractament que rep la persona agredida, en aquest cas en Gaby.

Donarem un qüestionari, de tipus test, sobre diferents accions de maltractament i el nostre alumnat haurà de diferenciar entre maltractament físic, psicològic o exclusió social.

A continuació ens organitzarem en petits grups (5 persones per grup) i a cadascun li donarem un petit redactat (4 línies) que tractarà sobre problemàtiques i assetjament entre adolescents. En petit grup, hauran de treballar en equip i buscar possibles vies de solució al problema plantejat.

VIOLÈNCIA: TOLERÀNCIA ZERO

Sessió 3

Un cop els alumnes han detectat, en les sessions anteriors, tots els elements que formen part d'una situació d'assetjament escolar: sentiments, actituds que es manifesten, tipus de violència i drets que tenim totes les persones que formem part de la comunitat educativa, podem començar la dinàmica de grup.

Els passos a seguir seran els següents:

- Donarem un full a cada alumne/a.
- Començarem la dinàmica explicant a l'alumnat una situació d'assetjament personal que la Vicky (TIS) va patir quan tenia la seva edat (encara que no sigui del tot certa). L'objectiu és que ells vegin un apropament i confiança i siguin capaços d'expressar (encara que sigui d'una manera anònima) el seu malestar.
- A continuació proposarem a l'alumnat que redacti d'una manera breu situacions d'assetjament que hagin presenciats entre companys o hagin viscut en primera persona. Per exemple: "sempre es fiquen amb un company perquè li costa molt llegir", o "per la seva condició sexual", o "per com es vesteix".... No es tracta de fer un gran redactat, es tracta d'annotar accions que creguin que formen part d'un atac físic o psicològic. (Avisarem a l'alumnat que el què es redacti serà anònim i per tant no sabrem qui ho ha escrit).
- Seguidament recollirem els escrits i farem seure els/les alumnes en grups reduïts, deixant un espai al davant per poder fer el "role-playing".
- Els explicarem que repartirem els fulls que ells mateixos han escrit i que per equips hauran de fer una petita representació del redactat. L'objectiu és que identifiquin els personatges que formen part del *bullying*, accions contràries a la convivència, i actituds i sentiments dels personatges. Les persones que han representat l'acció també hauran de manifestar les seves emocions i sentiments.
- Entre tots buscarem possibles eines per millorar la convivència a l'institut, intentant que siguin ells/elles els/les que ofereixin vies de solució. Les tutores aniran anotant totes les aportacions de l'alumnat:
 - mediació.
 - educació en valors (sortides pràctiques segons la temàtica tractada).
 - entendre que no és el mateix ser solidari amb un/a company/a que ser *chivato*.
 - per finalitzar proposarem fer una campanya contra la violència entre iguals amb tota la valuosa aportació que han fet.

La metodologia serà repartir entre els diferents grups que han fet les representacions un paperet on estarà escrit un personatge que formi part d'un assetjament: víctima, agressor/a, espectadors/es. L'objectiu és que siguin capaços de visualitzar, en el seu *role-playing*, la figura que se'ls indica i que siguin imaginatius/ves per captar i congelar la imatge fent una fotografia (sentiments, accions...).

Amb tota la informació farem un PowerPoint, que podrem utilitzar per a tractar la temàtica en tutories posteriors.

Temporalització de les sessions de treball*

(Explicació del treball que es realitzarà durant cada sessió.)

Tota la implementació de l'activitat es farà dins les sessions de tutoria. Es faran 3 sessions de 60 minuts.

Materials necessaris*

(Llista de materials, el més detallada possible, que es necessitaran per fer l'activitat. Per exemple: vídeo de la pel·lícula "Cobardes", pissarra digital interactiva, paper i bolígraf, etc.)

Suport pràctic:

- Pissarra digital
- Material audio-visual: pel·lícula «Cobardes»

VIOLENCIA: TOLERÀNCIA ZERO

- Guia didàctica de la pel·lícula
- Fulls
- Càmera de fotos
- Col·laboració tutotes 1r A
- Col·laboració vetlladora (experta en teatre social)

Suport teòric:

- Material de suport que ha facilitat Elena Garrido per a la realització de tasques
- Llibre «Guerra en las aulas». Nora Rodriguez
- Llibre «21 relatos contra el acoso escolar»
- Escrit «I tu, què hi pots fer? Maltractament entre iguals. Viure i conviure a l'ESO». Jordi Cullell i Carme Escudé

Eines d'avaluació

(Explicació de les eines que s'utilitzaran per fer l'avaluació. Si hi ha materials relacionats com ara qüestionaris, enquestes, etc. es referenciaran aquí i s'inclouran al final del document com a annexos.)

Com s'ha desenvolupat el treball a l'aula

(Descripció de com s'ha desenvolupat el treball, per exemple: si els/les alumnes han participat en major o menor mesura, si han demostrat interès, si hi ha temes que desperten més curiositat que altres, etc.)

Valoració d'objectius aconseguits i conclusions

(Valoració de si s'han aconseguit els objectius i explicació de les conclusions a què han arribat professorat i alumnat, un cop realitzada l'activitat.)

Propostes de millora de l'activitat

(Explicació, un cop finalitzada l'activitat, d'aquelles coses que podrien millorar-la, com per exemple: suprimir alguna part, distribuir les sessions d'una altra manera, etc.)